

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadó: ifj. Wagner Antal könyvkereskedő.	Felelős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főszerkesztő: Dr. Rajk Aladár orsz. képvis.	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 6 kor. Fél évre 3 kor. Negyed évre 1.50. Egyes szám ára 12 fillér.
---	---	--	--	---

Gyásznapok.

Alig néhány éve, hogy a magyar nemzet királyával együtt lélekemelő ünnepélyekkel ülte meg Magyarország ezeréves alkotmányát s íme ma már súlyos sebektől vérezve elaléltan fekszik a magyar évezredes alkotmánya.

Hol a jog, hol a törvény, hol az igazság? Mi legyen vezérfonalunk, mi legyen biztató reményünk a komor jövőben? Tényleg a nyomor és szenvedés képe tárul elénk. A nyers erőszak, a hatalom uralma következett be. Ami annyi évszázadon át többször ismétlődött, az igazi jó hazafiaknak küzdelme, önfeláldozása, mártíromsága a haza szabadságáért, az ország üdveért. Szívünk telve keserűséggel, keblünket mély fájdalom szorongatja, agyunk a jövő képéről tépelődik. Mi lesz? Miért nem tudja magát a nemzet megértetni királyával? Miért kell a nemzetnek szenvedni, miért kell a dinasztának hatalmi súlyát, befolyását ennyire próbára tenni? Miért kellett a magyar alkotmányt megtámadni, megsebezni?

E rettenetes küzdelem közepette egy csodálatos jelenség vigasztaló és biztató reménysugára világít előttünk. Dacára hazafias aggodalmainknak, dacára mély fájdalomunknak, az egész országban, mintha az emberek összebeszéltek volna, mély siri csend és méltóságteljes nyugalom honol.

E méltóságteljes nyugalomnak mi indító oka van? Mi az, mely a magyar élénk temperamentuma mellett az embereket az érzelmek kitörésétől és nagyon helyesen visszatartotta? Ez nem egyéb, mint a bizalom egy szebb jövő reményében; nem más, mint a hit az alkotmány, a törvény erősségében; semmi más, mint a szilárd meggyőződés, hogy a tények meg fogják győzni elvadult

tanácsadóktól félrevezetett öreg uralkodónkat arról, hogy a magyar nép csak szabadság, csak alkotmány mellett boldog, csak azzal kormányozható és csak úgy alkalmas Szt. István birodalmának s a korona fényének emelésére.

E méltóságteljes nyugalomnak az az oka, hogy érezzük, tudni véljük, hogy a magyar alkotmány nem halt meg, csak súlyosan megsebeztetett. Meg vagyunk arról győződve, hogy szebben, jobban, tökéletesebben fog felébredni, mint amilyen volt, mikor a sebet kapta.

Addig is tehát, míg az abszolutizmus tart, ameddig az erőszak uralkodik, őrizzük meg mindannyian nyugodtságunkat, higgadtságunkat. Országunknak, utódunknak a magyar alkotmánynak úgy teszünk szolgálatot, ha teljesítjük törvényesen előírt kötelességeinket. Ne panaszkodjunk, ne szomorkodjunk, ne sirjunk! Bizzunk a magyarok Istenében; bizzunk ügyünk igazságában, bizzunk erőnkben, mely békés viseletünk és összetartásunkban rejlik.

Meddig fognak ez állapotok tartani, azt a jó Isten kívül más meg nem mondhatja. Minél higgadtabban viselkedünk, minél inkább összetartunk, minél inkább hatunk oda, hogy a királyi esküvel megerősített törvényeink megtartassanak, annál közelebb leszünk célunkhoz a szabad, alkotmányos, független Magyarország reményének megvalósításához.

E szomorú gyásznapokban jusson eszünkbe mindig és folyton, hogy a történelem megtanított bennünket arra, hogy nagy eszmék mindig csak szenvedés, nyomor s óriási küzdelmek árán valósítottak meg; egy pillanatig se felejtjük el, mivel tartozunk hazánknak, és utódainknak, legyünk tehát férfiak, legyünk magyarok.

Szózat a magyar nőkhez!

Szólunk azon magyar asszonyokhoz, kiket magyar otthon nevelt, a kik magyar férfiak hitvesei és hű vágyuk gyermekeikből igaz magyarokat nevelni, azokhoz szólunk, kik imádják a magyar ég színét, a magyar föld virágát és lelküket zsiibongó fájdalom járja át, valahányszor magyar ember kivándorlásáról esik szó . . .

Szólunk őszintén, bátran, szívünk sugallata szerint, vajha velőtökig és szívetekig hatna, örökre megragadna e szó, ti magyar nők!

Egy édes, mélabús érzés székel a magyar nő szívében, ez honának szeretete. Más nemzet leánya hasonlót nem érez; vannak egybűtt is honleányok, büszkék, hűen érzők, de más az. A mi szívünk honszerelmét megszentelé a százados köny és bánat, így örököltük mi, így száll anyai szívünk vérén által jövőndő nemzedékre.

Mert mi nem vagyunk boldog nemzetnek leányai!

De ha fölmagasztal a szenvedés, úgy általa emelkedék a magyarban a honszerelem eszményi fájdalom magaslatára, e fájdalom adott költőket e népnek és ez alkotta meg a magyar honleány ideális alakját.

Ehhez a honszerelemhez fordulunk, testvéreinket kérjük, a magyar nőket, emelkedjenek fölül a köznapi élet közönyén és hallják meg szavunkat.

Évente 900 millió korona vándorol ki ez országból árúkért, melyeket Ausztria és a külföld zúdit reánk.

Oh, halljátok, 900 millió!!

Mire egy magyar anya fiát fölneveli, e vándorló milliók szédületes számokká tornyosulnak: egy elvesztett nemzeti gazdagság és hatalommá, melyből az ő fia is részt kérhetett volna, mint férfi a munka világában.

Hát létezik magyar nő, ki e megdönthet-

len igazságra így felel: az ország baja, nem az enyém?

Fájdalom, létezik, sok ilyen létezik. Valami félelmetes nemtörődomség zsiibasztja társadalmunkat a nemzeti jólét problémájával szemben. A józan ítélet szunnyadoz.

Égő ház körül viharos éjben ezrek tömege feketélve áll és senki sem mozditja karját — oltani. Néha valaki elkiáltja magát: tűz van! — és itt-ott visszhang kél nyomában, tűz van! tűz van!! De a tömeg bámészan áll és nem hiszi, hogy a láng majd az ő fedelére is átesap!

Csak az ország jószága ég!

Szegényedünk? — Dehogyan is! Soha a léha költekezés, a cifrázkodásban való tobzódás — a fővárosban és vidéken egyaránt — még magasabb fogra nem hágott, mint napjainkban; a külső csillogás fokozódik a nemesebb kultúra hátrányára és eléri a vészes tetőpontot, honnan oly sokszor a fényűzést szerető asszony buktatja alá a férfi-erényt, a nemzeti erényt . . .

A nők azok, a kik nem hiszik, hogy tűz pusztít, és hogy ha majd e sok cifraság elhamvad, utána pernye sem marad a kizsartott hazai földön, mert e sok cifraság csak — bécsi rongy!

A legselejtesebb, a mit ott és külföldön gyártanak, hiszen a barbár magyarnak elég jó!

És a milliók vándorolnak: a nép! — a mi színarany, a nemes, a költő tollára való magyar nép!! . . .

Minden darab idegen portéka magyar kézről üt ki egy darabka kenyeret! . . .

Magyar asszony, ne inditsad utnak a milliókat, adj, adj munkát a magyar kezeknek!

Némuljanak végre el a lelkiismeretlenség léha frázisai, melyek azt mondják, hogy a nehéz megélhetés között az egyéni, mi több: a családi érdek arra utal, hogy azt szerezzük be, a mi jobb és olcsóbb, — tehát külföldit!

Hamis érvelés, okosság álarca, mely mögött az üresség lappang. Magyar nők, ne engedjétek jobbik belátástokat elaltatni azzal az elcsépett érveléssel — hogy egyesek vajmi keveset tehetnek, mert egy fecske nem hoz tavaszt. Igenis hoz, — mert egy fecske után megjő a többi is. Ne némuljon el ajkatok, ha majd a cinikus pökhendiség azzal áll elénk, hogy a magyar ipar rossz, nem érdemli meg a pártolást, — nincs is magyar ipar!!

Mert van magyar ipar, sok jó, derék munka készül ez országban és sok belőle előbb külföldön hamis czégért nyer, hogy utóbb úgy térjen vissza a balga magyar vevő elébe. Van magyar ipar és ha lesz kitartó fogyasztása, rohamosan fejlődni fog.

Hol állanánk ma, ha az 1844-ben megindult első iparpártolás el nem merül a dicső szabadságharcot megelőzőtt lelki forrongásban, ha a nemzet jogos törekvésének útját nem állaná ma egy tilalomfa, a közös kereskedelmi és vámszerződés loyaltási záradéka?

De az igazság utat tör mindeneken keresztül, minden kifogás a magyar iparterjesztése ellen galád árulás a nemzeti nagy veszedelem komoly, halovány arcúlatja előtt.

Önző, kényelemszerető emberek apró gonoszsága, melynek nyomában emberi nyomor, mi több: a nemzet elvérzése jár.

És a nyomor iránt a nő szíve csupa résztvét, Magyarországon is száz meg száz jótékony nőegyesület áll fenn a szegénység gyógyítására.

Oh, higgyétek el: nemesebb, igazabb minden alamizsnánál a munka, mit a szegénynek adtok!

Nőegyesületek széles e hazában! Ti hozzatok is szól esengő szózatunk!

Karoljátok föl e szent ügyet, ez a ti hivatástok, ez a ti emberbaráti kötelességetek.

Lejárt a XX-ik században a pusztá alamizsnaosztás ideje, embernek embert segíteni csak úgy van emberi joga — ha munkát ad

TÁRCA.

A vladivosztoki katonai lázadás.

Irta: Szentgáli Antal.

Szentgáli Antal, mérnök, kitűnő hazánkfi, ki egyszersmind városunk szülöttje, az alábbi roppant érdekes levelet küldte a Budapesti Hírlapnak:

(Folytatás és vége.)

A Kunst és Albers nagy német áruház a legvadabb küzdelem középpontja. A földszinti üzlethelyiségek már ki vannak fosztva és fölgyujtva, az emeleteken a fiatal német alkalmazottak keményen küzdenek a betört rablók ellen pusztá kézzel, revolverrel és puskával; több katonát kidobnak az ablakon át az utcára, de minden hasztalan, nem bírnak a nagy tömeggel és kénytelenek elmenekülni. — Csak a minden oldalról vasajtókkal elzárt banküzlet maradt sértetlen.

Mi idegenek a legnagyobb izgalomban tanakodunk a felől, hogy mit tegyünk, ha ránk kerül a sor?

Világos, hogy teljesen a lázadók kényekedvére vagyunk bizva: ha ellenállunk, legyilkolnak, ha szabadon engedjük őket garázdálkodni, akkor, bár mindenünk odavész, de legalább a pusztá életünket megmenthetjük. — De holnap talán már nemesak pálinkára és tűzijátékra, de egy kis vérfürdőre is kedve kerekedik e részeg csordának, a mely talán az egész életen át összegyülemlt

keserőségeért számol le a vagyonos osztályllyal? . . .

Borzalmas éjjel! — Életem legrettenetesebb órái! — Menekvésre nincs kilátás.

A kikötőben horgonyzó idegen kereskedelmi hajók máris tul vannak tömve halál-sápadtan virrasztó, remegő népséggel, különösen kínaiakkal, a kiknek eszébe jut Blagovjescsenszk, az Amur folyó melletti orosz város, a hol a boxer-mozgalom kitörésekor 7000 ártatlan kínait, asszonyt, gyermeket, fiatal és öreget kergettek bele a kozákok az Amur folyóba . . .

Ejfélkor az egész város egy lángtenger és a dupla ablakokon is keresztül hangzik a tengerzajlasszerű vészes ordítás. Néha percekig nem látni egyebet, mint hatalmas, kegyetlen láng- és füsttengert.

Az izgalom visszahatásaképpen elnyom az álom és ruhástól, sapkástól, subástól az ágyra dülök, mellettem töltött revolver és puská.

Reggel négykor fölébreszt a barátom: a bazárról tovaterjedő tűz már a rakodóparton fölhalmozott óriás mennyiségű árukat és a nagy áruraktárakat fenyegeti. Hideg borzongás fut végig rajtam, a mint fölriadva, az első pillantás m az ablakaink előtt pattogva, sísteregve tovakergetődő lánggomolyokra esik. A csöselék ordítása még erősebb lett, nyilván közeledik a végpusztulásunk!

Hajnalodik. Kerülő utakon sorban megjelennek az ismerőseink, fáradt, álmos arcukkal és kiki rémséges részleteket mond el a látotokról.

A kínai és koreai lakosságnak a rendőrség

kijelentette, hogy képtelen őket megvédeni, védekezzenek hát, a hogy tudnak, kövekkel, dorongokkal. A fegyveres katonákat ne bántásák, de a fegyver nélkül érkező katonákat agyonüthetik. Sok részeg fosztogatót agyon is köveztek, a fegyverviselési engedélylyel bíró intelligensebb koreaiak pedig (a legtöbbje keresztény) hatszor verték vissza fegyvertűzzel egy nagyobb matrózcsorda támadásait.

Érdekes volt utólag megtudnunk, hogy a koreaiak eme védekezését, az egyetlen, a mely sikerrel járt, a mimap érkezett három japán szervezte és vezette.

Hírek keringenek arról, hogy a tűzerek is csatlakoztak a lázadókhöz és az erődök összes ágyúit a városra irányították, hogy továbbá a város egy távolabbi öble mellől három zászlóalj műszaki katona vonul befelé a városba, valószínűleg bombákkal fölfegyverkezve . . . hogy a tegnap Szachalin felé elindult három cirkálóhajón az összes tiszteket legyilkolták és a legénység maga hozza vissza most a hajókat, hogy részt vehessen a rablásban és talán mészárlásban is. — Mondják, hogy Karbin, Nikolszk és Kabarovszk is lángokban áll.

A várparancsnok immár ha akarna sem tehet semmit sem, mert nincs egyetlen egy megbízható katonája sem.

A »matrózkülvárosban« a részeg, aljas matrózok számtalan nőt, köztük egy uri családból való vöröskereszt-ápolónőt is súlyosan bántalmaztak és még a kórházban fekvő betegek és sebesültek is úgy meg vannak vadulva, hogy az őket önfeláldozással éjjel-

neki. Magyar nőegyesületek, mentsük meg a magyar népet a nyomortól, a magyar ipar pártolása által!

Egyesüljünk a magyar iparért, saját sziveinkből fűzzünk hosszú láncsort megállítani a vándorló magyar milliokat!

E hazához még a vizek is hűek, a patakok és a folyamok, de micsoda rettenetes térkép lenne az, ha valaki megrajzolná azt a sok csatornát és folyamot, melyeken a nemzeti jólét, a halvány aranyak folynak kifelé!

Gátat elébe! A magyar nők építsék e gátat! A nemzet megrontásán tovább ne munkáljanak, mert valamint általuk annyi idegen jószág lett kelendő, olyképen az ő szilárd hűségük által megannyi magyar cikket állíthatnak az idegen helyébe.

Hogy miként?

Komoly magukban tett fogadalommal és bátor elszántsággal a nyilvánosság előtt. Mindekelőtt a sok magyar női egyesület nyujtson kezét egymásnak, itt nem tesz különbséget rendeltetés és cél, ez egy nagy nemzeti föladat és egy nagy nemzeti kötelesség, melyet minden más célnak támogatni kell. Régi bűnt tegyen jóvá a magyarság, de siessen, mert a vándorló milliok áradatában elvész a nemzet.

Ébredjenek a lelkiismeretek, szabadon, emelt fővel kell hirdetni Deák Ferenc mondását: »A mit nekünk a honi ipar nyujthat, azt idegenből venni, hazánk elleni bűn!«

Tehát nem is áldozatot kérünk!

A mi egyelőre még nem készül itthon, ám azzal lásson el bennünket a külföld — egyelőre! De a meglévőt karoljuk föl haladéktalanul és nyári záporosó termékenyítő hatásaként a fogyasztás nyomán új meg új, és mind jobb termelés, fog keletkezni minden téren. Ki tagadhatja ezt? Hiszen ez a fejlődés el nem fojtható törvénye.

Mihelyt a magyar asszony a magyar boltban magyar árut kér — akkor majd kitűnik,

hogy van ott magyar áru, akkor majd szerezz a boltos magyar árut, majd kínálni is meri és fölszabadul a mostani lidércnyomás alól.

Hogy pedig azt, a mi van, hol keressük és hol találjuk meg? hogy gyakorlatilag hogy fogjunk hozzá? — arra nézve a Magyar Védőegyesület szolgálhat útmutatással mindenkinek. Sok iparcikkre nézve máris több helyen útmutatással szolgál az üzleti kirakatokban kifüggesztett egyesületi »Védőtábla« és a honi árukat megjelölő egyesületi »Védőjegy«.

Ha pedig a magyarországi nőegyesületek megértene bennünket és a jótékonykodás avult formáiba magasabb humanizmust, a munkaadás reformját belevinni nem idegenkednek, — nemcsak az inséges emberek, de a magyar haza javára és saját dicsőségükre cselekesznek.

Mindezt a Magyar Védőegyesület útmutatásának követésével, a honi ipar állhatatos és okszerű védelmezésével kapcsolatban megvalósíthatjuk, ha e kötelesség teljesítésével a társadalom hozzájárul az ipari tevékenység, a munkakedv, a szorgalom, a számitó takarékoság és ezzel a jólét növeléséhez országszerte.

Egyesületünk e magasztos föladatnak tervszerű megoldására alakult meg. Magyarország jövőjében vetett rendületlen bizalommal zászlónk alá várjuk testvéreinket.

Budapest, 1906. február havában.

A »Magyar Védőegyesület« női osztálya nevében:

Desseuffy Emil grófné s. k.,
elnök.

id. Lovassy Ferencné s. k.,
Elek Pálné s. k.,
társelnökök.

bedői Markos Györgyné s. k.,
Vigné Feszler Ada s. k.,
Hajnos Sándorné s. k.,
előadók.

HIREK.

Kitüntetés. Gräff Nikáznak, Bácsmegeye kir. tanfelügyelőjének a népoktatás terén szerzett érdemei elismerésül a királyi tanácsosi címet adományozta a király.

A „Magyar védő egyesület” női Szakosztálya e hó 18-án tartott gyűlésén egyhangúlag elfogadták a következő határozatot: 1906. május hó 1-től kezdve csakis oly kereskedőnél vásárolnak, ki az egyesületi »Védőtábla« kifüggeszti üzletében. A védő táblára ki kell írni, mily magyar iparezickek kaphatók az üzletben. — Ezt ellenőrizni jogában van minden egyesületi tagnak.

Eljegyzés. Krausz Izor eljegyezte Zsuzs Klementin kisasszonyt Baján.

A Bajai Katholikus Legényegylet elnöksége értesíti az érdeklődő közönséget, hogy vasárnap, február 25-én, tekintettel az esti mulatságra délután szabad előadást nem tart.

Egyházi kinevezések. A király ő felsége Boromisza István kalocsai kanonoknak a sóvári címzetes apátságot és Mamuzsich Félix szabadkai sz. terézi plébánosnak a gajdéli, másként gajdobrai címzetes prépostságot adományozta.

Az Uránia előadásai. Az Uránia tudományos színház szerdán és csütörtökön előadást tartott a Nemzeti Szálló nagytermében. Az első előadás alkalmával a *Parisi asszonyt* mutatták be az igen nagy számban egybegyűlt közönségnek. A vetített képeket kísérő felolvasás mesteri elme terméke. A színesen vetített képek legtöbbje igen sikerült, sőt egyik-másik valósággal megkapó látványt nyujtott. A mozgó-fényképek azonban szinte kritikán aluliak voltak. A kinematograf szalagok legtöbbje sérült, kopott s így csak természetes, hogy tiszta képet nem lehet vele produkálni. De magában a készülékben is kell valami hibának lenni, mert a képek oly

nappal gondozó ápolónőkkel akként beszélnek, mint valami utcai személylyel.

Mit várhatunk ettől a minden emberiségből kivetkőzött vadállatoktól?

Érezzük mindnyájan, hogy a következő éjjel okvetetlenül elpusztul az egész város és minthogy teljesen lehetetlen lesz bármit is megmenteni, végleg megállapítjuk a menekülés idejét és módját.

A korai délutáni órákban a diadalmasan dorbézoló vad orgia elérte a tetőpontját.

Egyszerre csak katonazene és élénk hurrázás hallatszik.

Egy nagy tömeg közeledik orosz nemzeti zászlókat lobogtatva.

Kisietek az utcára megtudni, »miért zúg a tömeg?«

— Vége a lázadásnak!! — kiáltja felém egy ismerősöm — a várparancsnok beszélt a lázadók küldöttségével és megígérte összes kívánságaik teljesítését, csak hagyják abba azonnal a pusztítást és rablást. — A kívánságok valának pedig: a tartalékosok haladéktalan hazabocsátása, amnesztia a történetekért és gyülekezési jog (!) még a közkatónáknak is.

Az amnesztiát a maguk fölfogása szerint magyarázva, a várparancsnok lakása elől azonnal elvonulnak a zavargók a városi börtönhöz, elkergetik az ott őrködő katonákat, kiszabadítanak vagy húsz kínai és ugyanannyi orosz gazembert és fölguytják a fegyházat, valamint a felügyelő magánlakását, azután elvonulnak a város másik részében

fekvő új fegyházhoz és onnan is kiszabadítva még több fegyencet, ezt az épületet is fölguytják.

Óriási megkönnyebbülést érzünk mindnyájan, mert legalább a következő éjjelre reményünk van egy kis pihenőre.

Néhány óra elteltével elindulok megtekinteni a pusztítás színhelyeit. — Mindenféle kormos, füstös falak és csupasz kémények merednek az ég felé, az egész város egy füstfelhőbe van burkolva, sok helyen égnek még az üszkös gerendamaradványok. — A háromemeletes »Aranyzarv Szálló« előtt az utca közepén egy zongora gyászos maradványain dörömböl egy részeg, piszkos katona, egyik társa meg az ujjával tamburál a húron orosz tánctempóju »darabot«: a többiek röhögve táncolnak körülötte pálinkás üvegekkel a kezükben... Kínaiak sápadt csoportjai huzódnak meg félénken távoli utca-szögleten, nem igen bizva a beállott szünet tartósságában. Ezek a szegény ceffos alakok mindenüket elvesztették, mert az egész kínai városrész teljesen elpusztult. Sokan bennétek a házukban, nem merve kijönni az utcára.

Az imént még rablásban és gyujtogatásban tobzódó katonák szemtelen röhögéssel és arc-fintorgatással kísérik a közjük keveredő »intelligenseket« és az ember minduntalan hajlandó megfordulni és hazamenni.

A polgárság, de még inkább a tisztikar óriási megvetéssel és fölháborodással beszél a katonai hatóság megfoghatatlan lanyhaságáról, melylyel megtörténni engedte Oroszországnak ezt a legújabb nagy szegyenét.

A beállott fegyverszünetet fölhasználva, mindenki siet megerősíteni — a mennyire érdemes és lehetséges — üzletének vagy lakásának gyöngye pontjait. — Deszkákat, hullámvaslemezeket szögeznek lázas sietséggel a betört ajtókra és ablakokra, belülről torlaszokat építenek az esetleges újabb betörés ellen. — A Langelütje cég a véletlenül épségben maradt szuterrénjéhez vezető utcai lépcsőléjáratot a gyalogjáró magasságáig finom liszttel tölti tele: a tömegnek unalmas leendő lisztport kaparni ki órák hosszat, hogy hozzáférhessen az italokhoz.

Falragaszok jelennek meg néhány polgár aláírásával, »polgároknak« és »testvéreknek« nevezve a részeg vandálokat.

Estefelé megérkeztek a távirati uton ide rendelt kozákok, egyik szotnya a másik után. Jönnek egész éjjel.

Egytől-egyig válogatott, kegyetlen pofájú alakok, aminőket eddig még magam sem láttam. Puska, kard és hosszú, erős lándzsa a fegyverzetük, az altisztek kancsukat csóválgatnak könyvedén az ujaik között, orenburgi és szibériai kozákok. Nem kérnek, de nem is adnak kegyelmet. Ezek mentették meg a várost. Mindjárt az első éjjel, darabokra vagdaltak sok velük ellenkezni merészülő katonát és matrózt. A zsebükben talált pénzt hiven átszolgáltatták a tisztjeiknek.

Piszkos képű, maszatos képű aranyos kozákok!

A lázadás második éjjelén az adott szó ellenében, még fölguytották a lázadók a régi leánygimnázium faépületét és egy másik he-

hallatlan módon rezegtek a néző szeme előtt, hogy valósággal a szeme világát kockáztatta az ember azok hosszas szemlélésével. Ennél sokkal különöb mozgófényképeket láthattunk a nyáron a vásártéren.

Különben a közönség a *Párisi asszony*-ban egyebet vélt láthatni. Erre vall legalább, hogy szokatlanul nagy volt a közönség száma, no meg hogy a mamák otthon hagyták a leányaikat. Egy folyton csicsergő, bájos fiatal asszony is ezen a véleményen lehetett, mert ilyenforma kérdést intézett tudósítónkhoz:

— Ugye jól tettük, hogy nem hoztuk el a lányokat?

— Bizony jól tették, nagyságos asszony, — felelt a tudósítónk, mert a színlapon felsorolt kép-cimek után ítélve, cifra dolgokat fogunk láthatni ma este.

— Magam is mindjárt ezen a véleményen voltam és ép ezért nem mertem még az — *uramat* se magammal hozni.

Pedig bátran elhozhatta volna.

Csütörtökön az *Orosz Japán háborút* mutatták be, míg ma, pénteken *A megváltás* került bemutatásra. Különös érdekességet kölcsönöz ennek az előadásnak az a körülmény, hogy ezen alkalommal, maga a szerző: *Hock János* a nagyhirű szónok és volt országgyűlési képviselő fog felolvasni.

A Casinó vigalmi bizottságát újjá alakította, — amelynek feladata lesz a társasélet felelevenítése. — A bizottság e célból egy megfelelő programot fog készíteni, amelynek alapján remélhető lesz a széthúzó társadalom egyesítése.

A hagyományos farsangi estély kedden fog megtartatni.

A Bajai Katolikus Legényegylet a múlt vasárnap igen szépen sikerült szabad előadást tartott rendkívül nagyszámu közönség előtt. Az előadást Majoros Ferenc kezdte meg a »Házról« című költemény elszavalásával. Az éljenzéssel fogadott szavalat után Szalai Ká-

lyen két kisebb faházat. Ez utóbbi helyen a kozákok rajtaespték a két gyújtogató matrózt. Nem bántották őket, csak megvárták, a míg a két ház teljes lánggal égett, akkor aztán a lángok közé dobták a két gyújtogatót.

Ez volt az utolsó tüzeset.

Másnap egy csavargó tengerészkatona megszólított egy kozákot: »Nos, atyafi, hát helyreállították a rendet?« »Helyre ám!« »Komolyan?« »Komolyan ám!« »No, majd estére megmutatjuk nektek, hogyan állítottátok helyre a rendet!« »Meg-e?« »Meg bizony!« »Komolyan?« »Komolyan ám!«

A következő pillanatban a matróz feje a földön hevert.

Ez volt az utolsó »szóbaereszkedés«.

Most már le is vetkőzhettünk, mielőtt aludni tértünk.

Időközben három üteg tábori tüzérség is érkezett, teljesen megbízható legénységgel, a város számtalan helyén pedig gépágyukat helyeztek el.

Ezzel a további lázadásnak elejét vették, mert egy üveg pálinkáért senki sem fogja az életét kockáztatni.

»A vizsgálat megindult.«

roly tartott beszédet a keresztény szociálmusról és a szociál-demokráciáról. Miután az előző vasárnap egyikén kifejtette a keresztény szociálmus alaptételeit, most ennek egyik részéről, az ipar-szociálmusról szolt csupán. Kimutatta az ipar-szociálmus helyességét és szembe állította vele a szociál-demokrácia tulzott, és sok tekintetben merőben lehetetlen tanait. A közönség zajos helyeslése mellett mutatta be híres szociálista ujságokból, hogy miképen dolgozik a szociál-demokrácia a vallás és a hazafiság ellen. A nagy tudással és hazafias lelkesedéstől áthatott beszédjét szünni nem akaró tapsokkal jutalmazta a közönség. Ezután Visegrády Lajos »Pókainé« című költeményt szavalta el oly igazi érzéssel, hogy sokaknak könnyek jöttek szemükbe. László Károly monologja, a »Muki bácsi«, nagyon sokszor megnevettette a különben is élénk hangulatban levő közönséget. A derűs hangulat keltésében nagy része volt Scheilinger Józsefnek és társának is, kik sok bohósággal mulattatták a közönséget. Az előadást Farkas Ödön és Perki Laci kis bohózata zárta be, melynek nevetető hatása közben oszlott szét a közönség.

A bajai szabók, czipészek és fodrászok szakegyesületeinek helyi csoportjai f. évi február hó 26-án (farsang hétfőjén) az »Ipartestület« színházi termében »A titok« című népszínművet újból előadja leszállított helyekkel.

A „Bajai Kereskedőifjak Egylete“ által f. évi február hó 17-én rendezett táncestélyen felülfizettek: Grünhut Miksa cég által 21 kor., Schön Ödön 15 kor., dr. Rajk Aladár országgyűlési képviselő, Deutsch Mátyás, Rác József zenekara, Spitzer Károly fiai 10—10 kor., K. F., dr. Monostori Gyula 6—6 kor., Fischer Emil, Preimayer Pál, Skallát Dénes József, özv. Reich Bernátné, Reich Gyula, Reich Ignác, Reich Vilmos, Reich Vidor, Schlesinger Gyula 5—5 kor., Fischer Béla, Grünhut Miksa, dr. Makray László, Reiter Jakab, Polák Oszkár, Vécsey Zoltán Csanád 4—4 kor., Schwartz József 3 kor., Baron Vilmos, Ballassa Oszkár, Diamant Lajos, Dick Lipót, Fischhoff Samu, Guttman Bernát Bata, Halász József, Klauber Salamon, Porgesz Ferencz, ifj. Rehák György, Reich Zsigmond, Sugár Soma, Trafikant Vilmos, Vadász Pál, Weinberger Ödön, Zwilling Salamon, N. N. 2—2 kor., Beregi Mór, Beck Lajos Szt.-Tamás, Bauer Salamon, Herman Aladár, Héber Sándor, Kazinczi Lipót, Klauber Lajos, Klein Adolf, Komáromi Ignác, Weitzenfeld Antal, Welisch Gusztáv 1—1 kor., N. N. 50 fillért. Az összes bevétel 474 kor. 82 fill., kiadás 250 kor. 74 fillér. Tiszta jövedelem 224 kor. 8 fill. Fogadják a nemes szívű adakozók a választmány hálás köszönetét.

Hamis kártyások. A napokban három rendkívül elegánsan öltözött uri ember érkezett Katymárra, kik koresmáról koresmára járva, keresték az alkalmat a ferblizésre. Akadt is 4 vagy 5 jóródu német ember, kik rövid idő alatt 800 koronával lettek könnyebbek. Az idegenek viselkedése oly gyanus volt, hogy a rendőrség igazolásra szollította fel őket, de igazolvánnyal csak egy: Manojlovits Mirkó 35 éves tuzlai (Bosznia) lakós birt, míg Ficzinger Pál nagyszentmiklósi és Arzenovits Koszta bajai lakósok igazolványt felmutatni nem tudtak. Mikor előállították őket, a községi előjáróság előtt nagyon eltérőleg nyilat-

koztak. Manojlovits Mirkó azt adta elő, hogy ő Baján kávéházat akar nyitni, azért jár ezen a környéken, Katymárra pedig mulatni jött. Ficzinger Pál azt mondta, hogy neki oly betegsége van, melyet nem akar családja előtt felfedezni, azért utazik mindaddig, míg föl nem gyógyul. Elővett különféle kenőcsöket is, hogy állítását beigazolja. Arzenovits Koszta meg a feleségével vezett össze és azért hagyta ott lakhelyét. E vallomások után a rendőrség letartóztatta őket és átadta a bácsmadarasi csendőrségnek, mely a gyanus alakokat átkísérte a bácsalmási járásbíróshoz. Érdekes távirat érkezett Tuzláról a csendőrséghez Manojlovits Mirkó személyére vonatkozó távirati kérdésre. A tuzlai járási hatóság ugyanis értesíti a csendőrséget, hogy Manojlovits Mirkónak félmillió értékű vagyona van. A járásbíróshoz, miután szerencsejátékkal elkövetett kihágásnál egyebet kideríteni nem lehetett a sipistákra, — szabadon bocsájtotta őket.

„**A Bajai Építő-munkások**“ által 1906. évi február hó 18-án tartott színelőadással egybekötött táncmulatságon felülfizettek: Jorgovics Szvetozár, Bitz Henrik, Mikoleczky Ferencz 5—5 kor., Osztronovits Géza 4 kor. 40 fillér, Kotesel Mihály, Beslits Antal, Binder János 4—4 kor., Birnbaum József, Drescher Gyula, »Czipészek Szakegyete« 2—2 kor., Ródi József 1 kor. 40 fill., »A Bajai Ált. Munkás Önképző« 1 kor., »A Bajai Szociáldemokrata-párt Szervezet«, Kulisits Erzsike, Polyák Antal, Welisch Gusztáv 1—1 kor., Jászenovits István, Feró József 60—60 fillér, Hajósovits Sándor 50 fill., ifj. Benczák Sándor, idb. Várad József 40—40 fillér, Klein József 20 fillér. Összesen 48 kor. 50 fill., miért is fogadják a »Bajai Építőmunkások« köszönetét.

Tömeges mérgezések Ó-Becsén. Kálmán király mondta, hogy a boszorkányokról, melyek nincsenek, ne essék szó. Mégis, valahányszor az óbecsei esetekhez hasonlót halunk, akaratlanul is a boszorkányokra kell gondolnunk. — Péterréven alig félesztendővel ezelőtt 6 asszonyt vittek el a csendörök mérgezés miatt. Óbecsén — ahová az asszonyokat szállították — nagy felháborodást és félelmet keltett a tömeges mérgezés híre, és ime: most ott is megismétlődött a borzalmas bűntény.

Urbán Gábor, erőteljes kubikos néhány hónappal ezelőtt hirtelen meghalt. Halála nem keltett semmi feltűnést, felesége, a szépséges Pogány Vera, kikísérte utolsó útjára és sirva siratta gazdáját. — De csakhamar vigasztalóra lett Csábi Gáborban, egy fiatal legényben, akivel együtt élt egész mostanáig. — Közben férjétől való gyermekei egymás után hunytak el. Mikor a harmadik is hirtelen meghalt, a nénikék suttogása, mely a férj halálakor kezdődött, hirtelen megújult és a rendőrség elrendelte a boncolást. Kiderült, hogy mind a 3 gyermek meg a férj is szerencsikától haltak meg. Pogány Vera etette meg őket. Férjének kalácsban adta be. Letartóztatták a szép fiatal asszonyt, ki állati kegyetlenséggel ölte meg övéit, vele vitték a börtönbe Fülöp Mátyásné, a vén kuruzslót, aki a mérget adta.

Mucsi Imréné leánya Péterréven volt Szekula Györgynél férjénél. Az anyósa: Szekula Róza, nem szerette, valamit hát kellett tenni Barkó Jócóné volt szives megsegíteni őt, az ettől kapott mérget beadta menyének, aki bele is halt. Mind a két fenevadat letartóztatták.

A rendőrség a csendőrséggel együtt folytatja a vizsgálatot, mert az a gyanu, hogy a két

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószert.

eset nem áll egyedül. A község lakossága nagyon fel van háborodva, megakarja lincselni a mérgekverőket.

Az 1905. évi termés végleg megállapított eredményét most teszi közzé a statisztikai hivatal. Összehasonlítván az adatokat a nyár folyamán a földmivelésügyi kormány részéről közölt becsléssel, nyilvánvaló, hogy a gazdasági tudósítók, a kik akkor az anyagot szolgáltatatták, lelkiismeretes és szakszerű munkát végeztek, mert a végleges eredmény csaknem meglepő pontossággal igazolja a nyári becslést. A végső eredmények összehasonlítása a következő: A buza becslése 42,718,600, eredménye 42,867,832; a rozs becslése 13,549,300, eredm. 13,789,126; az árpa becslése 13,426,600, eredm. 13,597,440; a zab becslése 11,696,300, eredm. 11,322,978 méterm. Együtt a becslés 81,390,800, az eredmény 81,527,376 mmázsa. Nyolcvanegy millió métermázsa termésnél tehát mindössze 136,576 métermázsa volt az eltérés.

A világ vallásfelekezetei. Érdekes az a statisztika, amelyet Amerikában készítettek a világ vallásfelekezeteiről. A kimutatás szerint a világon 1 billió 563,446,000 ember él. Ezek közül 272,638,500 róm. hatholikus, 166,066,500 protest., 120,157,000 görög-kath., 12,222,000 zsidó, 219,659,000 hindu, 216,630,000 mohamedán, 137,935,000 buddhista, 157,069,500 fetis imádó. A keresztények és zsidók legnagyobb része Európában él, a mohamedánok közül 141 millió Ázsiában és körülbelül 50 millió Afrikában él. A hinduk és buddhisták majd mind Ázsiában élnek. A fetis imádók közül ellenben majdnem 97 millió él Afrikában.

Megfagyott ember. *Schwalm* Miklóst, ki *Scherk* József vaskúti lakosnak bátmonostori tanyáján esősz volt, folyó hó 21-én Bátmonostor határában holtan találták. A megejtett vizsgálat megállapította, hogy *Schwalm* Miklós ittas állapotban ment Vaskútról Monostorra, útközben bement egy nyitott kunyhóba, ott lefeküdt és megfagyott. *Schwalm* holtteste 4 napig feküdt a kunyhóban, amíg rátaláltak. Boncolását dr. Rác Károly vizsgálóbíró, dr. Bartha Antal szabadkai törvényszéki orvos és dr. Beczassy Gyula hatósági orvos közbenjöttével ejtették meg.

Fizetésemelés és drágasági pótlék. Zombor város Latinovics Pál főispán elnöklésével febr. hó 17-én tartott közgyűlésén a kisebb tisztviselőknek egyenként 200 korona drágasági pótlékot szavazott meg és a tanítók fizetését 300 koronával fölemelte.

Még két Eremit meghal. A szabadkai törvényszékhez a mai nap folyamán Szabadkán feladott 6 levél jött »Megyei törvényház Szabadka« címzéssel, elferdített írással, melyben a következő szavak voltak: »Még két Eremit meghal!« — és utána két előkelő szabadkai ügyvéd neve. Az ügyészség nyomban megtette az intézkedéseket és a rendőrség a legszélesebb körű nyomozást indította meg annak kiderítésére, hogy éretlen tréfa, vagy komoly fenyegetés-e a levelek alapja.

A tüdővész pusztítása hazánkban. A belügyminiszter jelentése szerint 1903-ban Magyarországon tüdővészben elhalt 65,724 egyén. Budapest székesfővárosban 1905. november havában tüdőgümőkórban elhalt 205 egyén. A magyar birodalomban 1905. november havában gümőkórban elhalt 5063 egyén.

Ribillió Csátalján. Valóságos ostrom folyt le február 17-én Csátalján. Elmer Zakariás a mult héten bevete a község egyik népszerű emberének az ablakait. Ezért a falu legényei bosszút esküdtek ellene. Az este látták, hogy

Elmer Zakariás a szomszédjához megy látogatába. Erre vagy 30—40 legény ostrom alá vette a házat, hogy oda behatolva Elmert elverjék. Mikor ezt a nagy lármát hallotta *Scherk* József, kiment az utcára a legényeket csittítani, de vesztére, mert a sok legény közül kivált *Putterer Bertalan*, *Putterer András* és *Reichart Mátyás* rátámadtak, botokkal addig ütötték, amíg mozogni tudott. Talán agyon is ütik, ha egy öreg svábasszony közbe nem lép. A többi legény aztán neki esett *Elmer Zakariás* házának és úgy az ablakait, mint egyéb törhető részét összezúzták.

Különös ikrek. Különös módon ajándékozta meg a Mindenható Takács Mihályné, zentai asszonyt. Előbb fia született s rá 4 hétre egy leányt szült. A későbbi szülött halva jött a világra.

A kormány és az adók. Fejérváry Géza báró miniszterelnök, mint pénzügyminiszter, tekintettel arra a körülményre, hogy a törvényhatóságok megtagadták az illetékek behajtását, leiratott intézett valamennyi törvényhatósághoz. A leirat szerint a pénzügyminiszter felszólítja a törvényhatóságokat, hogy a közadók módjára kezelendő összes illetékek beszédése iránt haladéktalanul intézkedjenek s amennyiben ezen rendelet végrehajtását valamely törvényhatóság megtagadná, a pénzügyi kormány már most kimondja a vagyoni felelősséget azokért a károkért, amelyek az államkincstárt a törvényhatóságok rezisztenciájából kifolyólag érhetik. Ezek az illetékek: hadmentességi alap, kamarai illetékek, országos betegápolási pótdó, vizszabályozási díjak, amelyeknek behajtását azon az alapon rendeli el a pénzügyminiszter, hogy ezek az illetékek csak a közadók módjára kezelhetnek, egyébként azonban nem a költségvetési törvény, hanem más, olyan törvények alapján hajtának be, melyek az ex-lex alatt is érvényesek.

Korcsmai hősök. A dunaszekesői *Horváth* testvérek arról híresek, hogy csaknem állandóan a korcsmákat bujják, ahol folytonosan galibát okoznak, mert minduntalan belekötnek boldog boldogtalanba. A két korcsmai hő mult vasárnap azonban alaposan megjárta. A korcsmában csendesen ivogatott *Henrik Antal* 18 éves szabólegény. Rajta kívül a *Horváth* testvérek közül volt jelen kettő, akik egy másik asztalnál mulatoztak, de úgy látszik sehogysem volt inyükre a szabólegény otléte. Az idősebb *Horváth* csakhamar föl is kelt és odament *Henrik Antal*hoz, hogy belékössön. Célját el is érte s ennek az lett az eredménye, hogy fölnyalabolta a szabólegényt és kivitte a korcsmából. *Henrik* azonban, mintha mi sem történt volna, ismét visszament, ami nagyon felingerelte *Horváth*ot, aki másodsor is kivitte *Henrik Antal*t a korcsmából. A szabólegény most nem ment vissza, hanem haza sietett és egy éles kést véve magához ezzel tért vissza a korcsmába. A *Horváth* testvérek nagyon boszankodtak, hogy a szabólegény nem akar nekik engedelmessékedni s az idősebbik megint hozzá ment, hogy kivigye. Most azonban megjárta, mert amint a szabólegény után nyult, ez előrántotta a magával hozott éles kést és *Horváth* gyomrába szurta, aki menten összeesett. Mikor ezt látta *Horváth* öccse, odarohant, hogy bosszút álljon bátyja bántalmazóján, mielőtt azonban még ideje lett volna ütni, *Henrik* a hosszú késsel őt is megszurta. Az ügyben a csendőrség megtette a följelentést.

A ki csak megpróbálta, dicséri és ajánlja, a ki még nem használta, a próbát ne sajnálja, mert a legelőkelőbb orvosok használják csusz, reuma, fejfájás, influenza, nátha és mindenemű meghűlésből származó bajok ellen a

törvényesen védett székelyhavasi »Indaszesz«-t, mely 2 és 1 koronás üvegekben mindenütt kapható. Készíti *Balázsovich Sándor* gyógyszerész, Sepsiszentgyörgy 103. sz.

Március 15. A »Független Magyarország« olyan ujságkötettel lepi meg március 15-ikére a magyar közönséget, amilyenek mása nem akadt a magyar hírlapirodalom történetében. Mintegy háromszáz oldalra terjed majd ez az egyetlen ujságszám, formában és tartalomban egyaránt értékes megörökítése mindazoknak a csodás emlékeknek, amelyek vonatkozásban vannak a magyar szabadságharc legragyogóbb napjával, március 15-ével. A nyomda-technika tökéletességében, színes illusztrációkban mutatja majd be ez a hatalmas ujságkötet a nagy idők mártirkoszorus szereplőit és fontos mozzanatit, — felöleli magába a magyarság küzdelmének minden fázisát és középpontba állítja majd *Hentaller Lajos* szakavatott tollából »A magyar szabadságharc történetét«-t, még pedig párhuzamban a mai küzdelmeivel. A magyar irodalom színe java áll megannyi értékes cikkel a közönség szolgálatába a »Független Magyarország« március 15-iki ujságkötetében, amelyből csakis meghatározott számot fognak nyomtatni, s amely nem is kerül kereskedői illetve dohánytőzsdei elárúsításra. A lap régi és újonnan belépő előfizetői ingyen kapják meg, ajándékba, akik pedig meg akarják vásárolni, azoknak már most előre be kell küldeniök az árát: egy koronát a »Független Magyarország« kiadóhivatalába Budapestre, VII., Erzsébet-körut 50. szám alá. E szám iránt már most országszerte nagy az érdeklődés.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűviz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan »Ferencz József« keserűvizet.

Közönség köréből.

Az „Uránia“ ifjúsági előadása.

Nem hagyhatom szó nélkül a budapesti *Uránia*, tudományos színháznak azon minősíthetetlen eljárását, melyet követett a tanuló ifjuság számára rendezett előadás alkalmával. Biztos tudomásom van arról, hogy a főgimn. igazgatója ismerve a terem aránylag szűk méreteit, csak úgy volt hajlandó az intézet ifjuságát a csütörtök délutánra tervezett előadásra elbocsátani, ha a gimnázistákon kívül legfeljebb a tanítójelöltek lesznek jelen, mire nézve a rendező ígéretet tett. S mi történt? Az, hogy mikor a gimnázistákat tanáraik a terembe bevezetik, az izr. polgári leány- és fiúiskola növendékei már a fél termet elfoglalták, a másik fele nem elégséges a gimnázisták befogadására, s mégis őket nyomon követi a városi polgári iskola és tanító-képző növendéksége. A főgimnázium igazgatója látva, hogy az ifjuságra nézve a terem zsufoltsága veszedelmesebb, mint aminő tanulságos lenne az előadás, az intézet tanulóit a teremből kivezette. Fölháborodása a tisztességtelen eljárásan annyival jogosabb és megokoltabb volt, mert — mint tudomásomra esett — a városi polg. iskolában már kedden kihirdették az előadás idejét is. Tehát a rendező úr mosakodása, hogy ő nem számított a többi intézet növendékségének megjelenésére, s hogy eljöttek, tudtán kívül történt, egyszerűen föllentés. Valóban megérdemelné, hogy illetékes felsőbbségénél följelentsék, mert hát az ifjusági előadásnak első célja elvégre is nem a geseft.

Kossuth Lajos

művészi kivitelű

MELLSZOBRA

kapható

ifj. Wagner Antalnál

BAJÁN.

Ára 6 korona.

Könyvek részletfizetésre

ép oly előnyös fizetési feltételek mellett,
mint bármely fővárosi vállalatnál

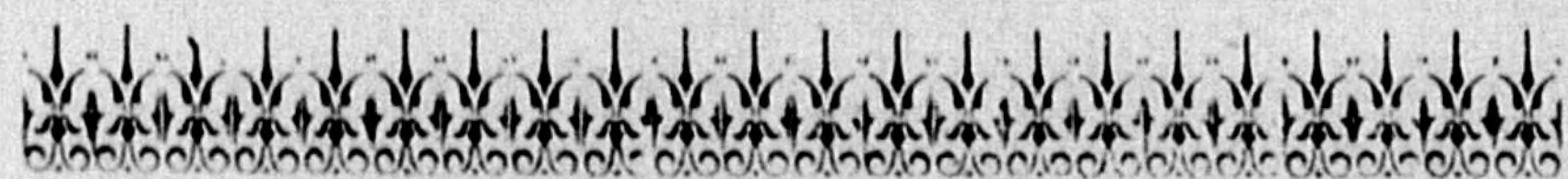
Ifj. Wagner Antal

könyvkereskedésében BAJÁN kaphatók

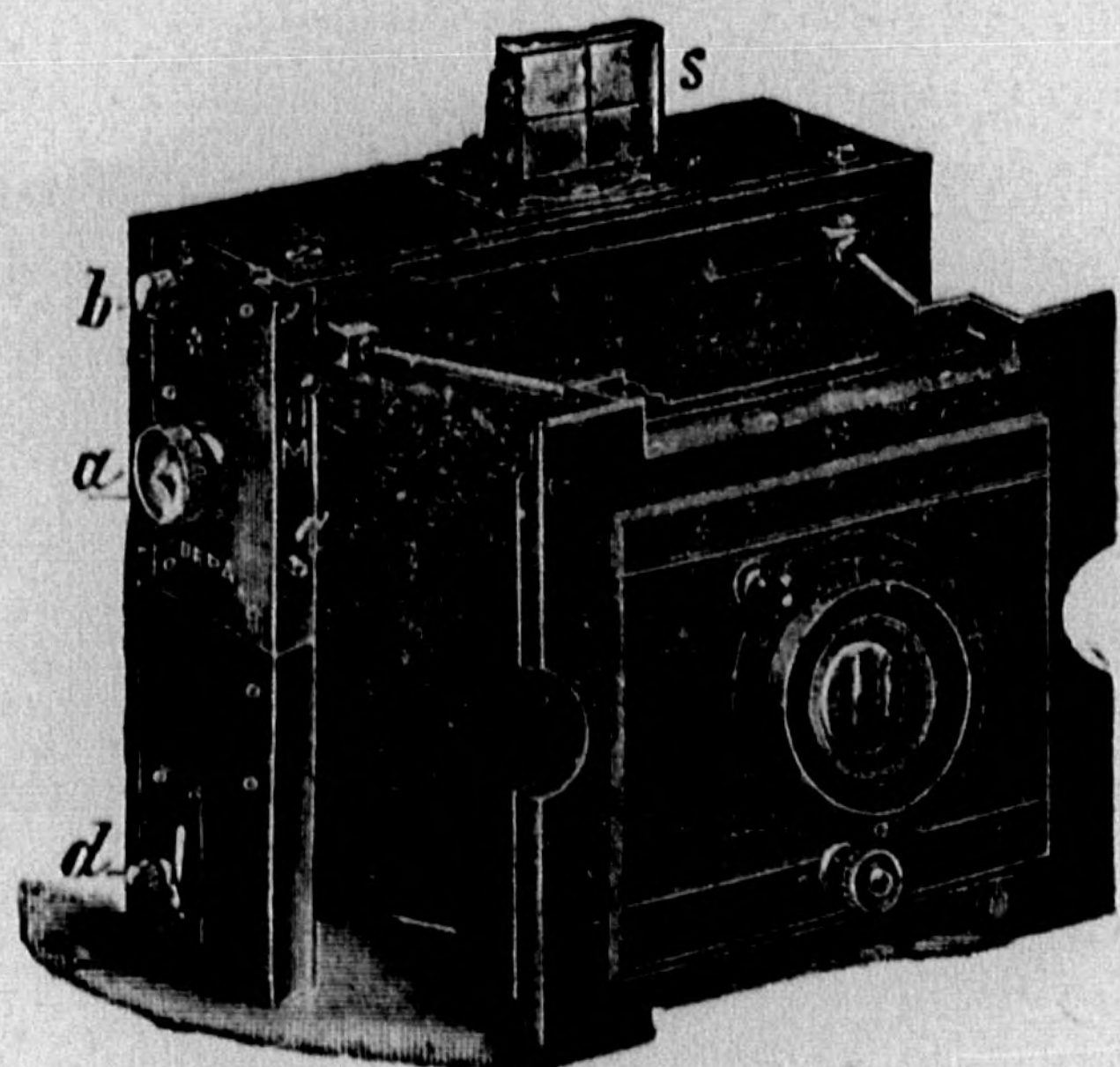
Hirdetések

— felvételnek e lap kiadóhivatalában. —

A fényképező gépek királya

az ezen ábrán látható

„COLLAPSE“

elnevezésű kamera, melynek pillanatzárója
1/2000 másodpercnyi gyorsaságra szabályozható
s amelylyel a madarat röptében, avagy leg-
gyorsabban robogó vonatot sikerrel lehet le-
fotografálni.

A gép összes felszereléseivel kapható:

IFJ. WAGNER ANTAL

könyvkereskedőnél BAJÁN.

A bajai határban egy-egy hold területű

SZŐLŐ

beültetésére alkalmas föld eladó. Bővebb
értesítés nyerhető Határ-utca 4. sz. alatt.

A REKLÁM

Állandó, ésszerű és ügyes reklámozás min-
den gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzlet-
nek a lelke, rugója, az életető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő

Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeret-
tességgel, pontossággal és olcsón eszközölnék
hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti,
vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések
és tervezetek ingyen!

Kalapok díjtalanul vasaltatnak.

Halász Béla

utódánál.

Kalapok díjtalanul vasaltatnak.

Füú kalapok :

1'10, 1'20,

1'30, 1'50,

1.60, 3 kor.-ig.

Férfi kalapok

2, 2'20, 2'40,

3, 3'50, 3'60,

9 koronáig.

Nyakkendő és
keztü
különlegességek.

Kész
hajfonatok és hajbetétek

kaphatók a legolcsóbb árban,
úgyszintén mindennemű

HAJMUNKÁKAT

elfogad

Loncsek József fodrász,

Baján.

Szén eladás.

Van szerencsém értesíteni, hogy

I. rendű porosz-szenet,

továbbá

salgótarjáni-szenet

raktáron tartok s azt a legolcsóbb

áron bocsájtom a t. közönség

rendelkezésére Szives megrende-

lést kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Grünwald Dávid

Kazinczy Ferenc-utca 4.

Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —
A dohányzó egyszer veszi és többé
mást nem szíhat.

Legjobb valódi francia szivarka-
papír és szivarkahüvely kapható

az ország minden

különlegességi árudájában.

LEGFINOMABB

== MAGYAR ==

GYÁRTMÁNYU

LEVÉLPAPIROSONK:

„RÁKÓCZI“

„ADRIA“

„EMKE“

KAPHATÓ:

IFJ. WAGNER ANTAL könyv. és papirkereskedésében

BAJÁN.